

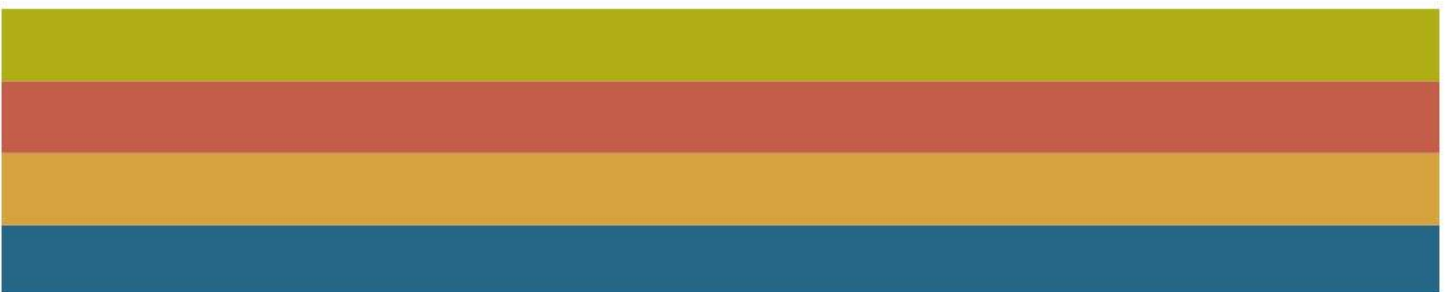

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Uitbreiding Pluimveehouderij Rijksstraatweg 61c Buurmalsen

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport

21 februari 2019 / projectnummer: 3368

1 Advies over het MER in het kort

Maatschap G.J. Lagerweij en A.C. Lagerweij-Speijer wil haar bestaande pluimveehouderij aan de Rijksstraatweg 61c te Buurmalsen uitbreiden. Naast de twee bestaande stallen zullen twee nieuwe stallen worden gerealiseerd, waardoor het aantal legkippen toeneemt van maximaal 59.300 naar maximaal 119.100. Voor het besluit hierover is een milieueffectrapport (MER) opgesteld. De gemeente West-Betuwe (voorheen Geldermalsen) heeft de Commissie¹ gevraagd te adviseren over de inhoud van het MER. In dit advies spreekt de Commissie voor de milieueffectrapportage zich uit over de juistheid en de volledigheid van het MER.

Wat blijkt uit het MER?

Uit het MER blijkt dat de uitbreiding van het bedrijf zal leiden tot een toename van de emissies van fijn stof, geur en ammoniak ten opzichte van de huidige situatie. De effecten daarvan op de leefomgeving en volksgezondheid zijn echter gering, vooral omdat zich in de directe omgeving (binnen 465 meter) geen woningen of andere gevoelige bestemmingen bevinden. In het rapport is voor een aantal milieuaspecten (luchtkwaliteit, geur en stikstofdepositie in natuurgebieden) aangegeven of er alternatieve opties zijn met minder effecten, maar deze zijn niet verder uitgewerkt of vergeleken met het voornemen.

Wat is het advies van de Commissie?

Het MER is goed leesbaar, beknopt en overzichtelijk en voorzien van ondersteunende tabellen en illustraties. De samenvatting geeft snel inzicht in de belangrijkste conclusies van het MER voor de besluitvorming. De Commissie merkt op dat het MER geen duidelijke toelichting geeft over de emissies die vrijkomen uit de overdekte uitlopen, maar verwacht dat dit geen invloed heeft op de conclusies over de effecten op de leefomgeving en volksgezondheid.

De Commissie is van oordeel dat het MER **de essentiële informatie bevat om een besluit te kunnen nemen over de wijziging van het bestemmingsplan**, waarin het milieubelang volwaardig wordt meegewogen. Uit het MER blijkt dat het MER ook zal worden gebruikt voor het besluit over de benodigde omgevingsvergunningen, die nodig zijn voor de bouw van de nieuwe stallen. In dit advies geeft de Commissie aan welke aanvullende informatie over (milieuvriendelijke) alternatieven/maatregelen, geur, geluid en beschermde soorten zij nodig acht voor het besluit over deze vergunningen.

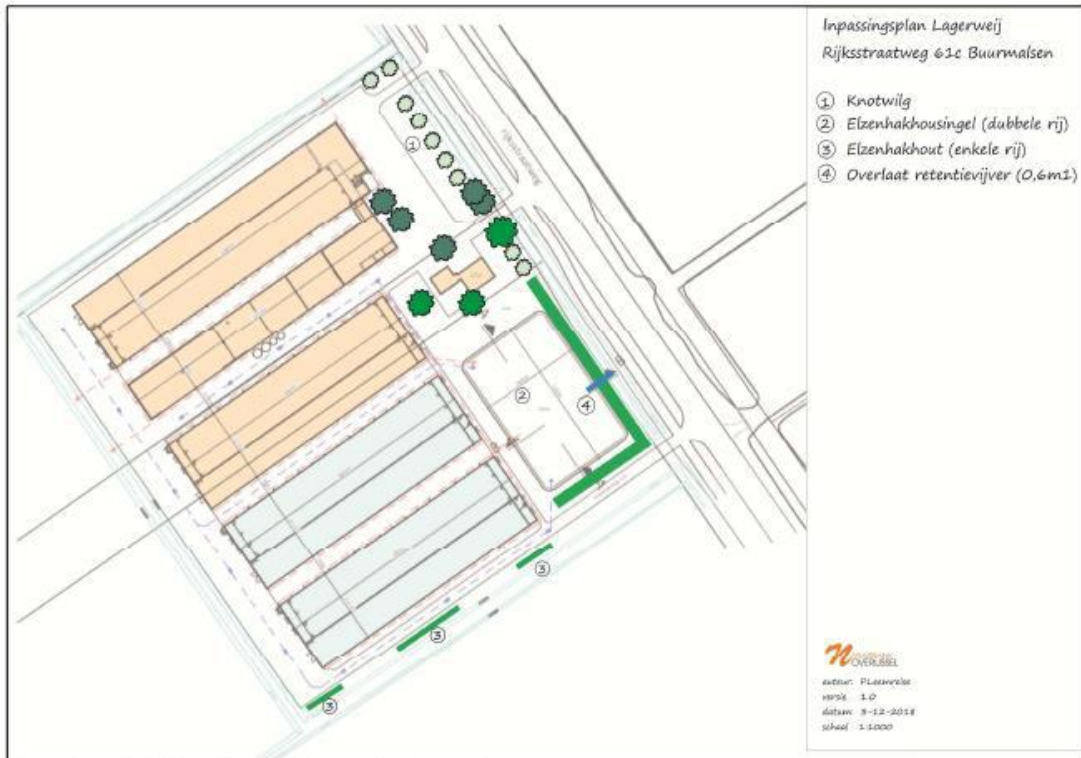
Achtergrond

Voor de uitbreiding van het bestaande pluimveebedrijf is wijziging van het bestemmingsplan van de gemeente West-Betuwe noodzakelijk. Daarnaast moet een omgevingsvergunning verleend worden door de gemeente. Voor de besluitvorming over het wijzigingsplan moet op grond van het Besluit milieueffectrapportage (categorie D14) een plan-m.e.r.-procedure worden doorlopen. Het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente West-Betuwe is het bevoegd gezag voor de m.e.r.-procedure, daarbij ondersteund door de Omgevingsdienst Rivierenland.

¹ De samenstelling en werkwijze van de werkgroep van de Commissie m.e.r. en verdere projectgegevens staan in bijlage 1 van dit advies. U vindt de projectstukken die bij het advies zijn gebruikt, via de link [3368](#) of door dit nummer op www.commissiemer.nl in te vullen in het zoekvak.

Waarom een advies?

De onafhankelijke Commissie m.e.r. is bij wet ingesteld en adviseert over de inhoud en de kwaliteit van het MER. Zij stelt voor ieder project een werkgroep samen van onafhankelijke deskundigen. De Commissie schrijft geen milieueffectrapporten, dat doet de initiatiefnemer. Het bevoegd gezag – in dit geval de gemeente West-Betuwe – besluit over het wijzigingsplan en, op termijn, over de omgevingsvergunning.

Figuur 1: voorgenomen uitbreiding – stallen H en I worden nieuw gebouwd (bron: ontwerp-wijzigingsplan)

2 Toelichting op het advies

De Commissie wil met onderstaande aanbevelingen een bijdrage leveren aan de kwaliteit van de verdere besluitvorming. De opmerkingen in dit hoofdstuk hebben geen betrekking op essentiële tekortkomingen.

2.1 Provinciaal Plussenbeleid

In het MER is aangegeven dat het initiatief niet is getoetst aan het 'Gelders Plussenbeleid'², aangezien dit niet van toepassing is op het wijzigingsplan. Het initiatief past binnen het vigerende bestemmingsplan van de (voormalige) gemeente Geldermalsen, omdat dit plan een wijzigingsbevoegdheid bevat voor uitbreiding van (niet-grondgebonden) veehouderijen.

² Het Plussenbeleid is in 2017 vastgesteld door Provinciale Staten. Met dit beleid geeft de provincie veehouders de ruimte om hun bedrijf te ontwikkelen, maar onder voorwaarden. Belangrijke voorwaarden zijn dat de veehouder in gesprek gaat met de omgeving over zijn plannen en extra investeert in dierenwelzijn, milieu en/of ruimtelijke kwaliteit.

Vanuit de doelstellingen van dit provinciale beleid was het echter volgens de Commissie logisch geweest om na te gaan of het initiatief (in grote lijnen) niet conflicteert met het Plussenbeleid. De Commissie adviseert om bij besluitvorming over het wijzigingsplan aan te geven hoe het initiatief zich verhoudt tot de doelstellingen van het plussenbeleid.

2.2 Alternatieven

In hoofdstuk 5 van het MER is aangegeven welke alternatieven in het MER zijn vergeleken. Naast het 'gewenste alternatief' dat overeenkomt met het voornemen is een beschouwing opgenomen of een 'meer milieuvriendelijk alternatief' aan de orde kan zijn. Dit is in hoofdstuk 6 (milieueffecten) per aspect uitgewerkt. De Commissie plaatst hierbij de volgende opmerkingen:

- In hoofdstuk 6 wordt per aspect wel over milieuvriendelijker alternatieven gesproken, maar deze worden niet verder uitgewerkt. Bij sommige alternatieven wordt vermeld 'dat de initiatiefnemer daar niet voor kiest omdat de noodzaak daarvoor ontbreekt'. In hoofdstuk 7 wordt alleen het voornemen vergeleken met de referentiesituatie. De effecten van alternatieven zijn niet meegenomen in de vergelijking. De Commissie wijst er op dat een belangrijk doel van milieueffectrapportage is om de effecten van alternatieven te vergelijken, zodat deze informatie meegewogen kan worden bij de te maken keuze. Dat wordt voldaan aan BBT wil niet zeggen dat er geen opties zijn met minder milieugevolgen.
- In § 6.4 zijn enkele alternatieve maatregelen beschreven waarmee een grotere reductie van de emissie van fijn stof kan worden behaald. De Commissie constateert dat de toepassing van een strooiselschuif in deze beschouwing ontbreekt. Een strooiselschuif kan leiden tot een reductie van de emissie van fijn stof van 20%. In combinatie met een warmtewisselaar kan een reductie van 40% of meer³ worden bereikt. Bovendien leidt een strooiselschuif tot een reductie van de ammoniakemissie met 20%.

Deze opmerkingen zijn niet van groot belang voor het besluit over het wijzigingsplan, maar wel relevant voor de omgevingsvergunning, omdat daarin nadere voorschriften opgenomen kunnen worden. De Commissie adviseert om het MER voor het besluit over de omgevingsvergunning aan te vullen met een beschouwing over de effecten van (milieuvriendelijke) alternatieven en in het bijzonder de emissiereducerende effecten van de toepassing van een strooistelschuif, en de conclusies daarvan mee te wegen in de besluitvorming.

2.3 Milieueffecten

2.3.1 Geurhinder

Paragraaf 6.2 van het MER beschrijft de effecten van het voornemen op geurhinder. De geuremissie uit de stallen is berekend op basis van de geldende emissiefactoren van het

³ Er bestaat ook een warmtewisselaar met 50% reductie van de fijnstof emissie. In combinatie met een strooiselschuif kan dan nog een hogere reductie worden bereikt.

toegepaste huisvestingssysteem en het aantal dieren. Voor de uitgangspunten van de berekeningen wordt verwezen naar de bijlagen bij het MER.⁴

De bestaande en nieuwe stallen worden uitgerust met een buitenloop. De buitenloop is overdekt, maar staat wel via een 'windbreekgaas' in verbinding met de open lucht. In (de bijlagen bij) het MER is aangegeven dat de berekeningen zijn uitgevoerd op basis van de gebruikershandleiding voor *V-Stacks vergunning*. Volgens deze handleiding vindt bij een goed functionerend mechanisch ventilatiesysteem geen directe emissie uit de buitenloop plaats omdat er sprake is van onderdruk in de stal. Door windinvloeden is echter niet voor 100% te garanderen dat de overdekte uitloop zelf niet als emissiepunt fungeert. Om gewicht te geven aan mogelijke emissies uit de uitloop biedt § 3.7.2 van de handleiding (worst-case) berekeningsmethoden.

De Commissie constateert dat een dimensioneringsrapport – waaruit blijkt dat de onderdruk in de stal gewaarborgd wordt – ontbreekt. Ook is onduidelijk hoe de buitenloop van de stallen in de berekeningen is mee genomen. De Rav (Regeling ammoniak en veehouderij) schrijft voor deze situatie een specifieke emissiefactor voor.⁵

Mogelijk is de geurhinder (en andere emissies) van het voornemen hierdoor enigszins onderschat. De Commissie verwacht dat dit geen gevolgen voor de conclusies van het MER heeft, omdat in de directe omgeving van het bedrijf geen gevoelige bestemmingen voorkomen. De Commissie adviseert om het MER voor het besluit over de omgevingsvergunning aan te vullen met een dimensioneringsrapport en de uitgangspunten voor de geurberekeningen aan te passen en/of nader toe te lichten.

2.3.2 Geluid

De beschrijving van de geluideffecten van het voornemen in § 6.10 van het MER is zeer beknopt. Vanwege de afstand tot woningen en andere gevoelige bestemmingen (465 meter of meer) worden terecht geen knelpunten verwacht.

De Commissie merkt op dat volgens de geldende omgevingsvergunning (voorschrift 2.2.) de geluidbelasting op een afstand van 50 meter van de inrichting niet hoger mag zijn dan 45 dB(A) (etmaalwaarde). Het MER maakt niet duidelijk of in de toekomstige situatie aan dit voorschrift kan worden voldaan. De Commissie adviseert om het MER voor het besluit over de omgevingsvergunning aan te vullen met een beschouwing over deze norm op een afstand van 50 meter, zodat daar in de nieuwe vergunning rekening mee kan worden gehouden.

2.3.3 Natuur

In § 6.14 van het MER zijn de effecten van het voornemen op natuur beschreven. Hieruit blijkt voldoende dat de emissies van ammoniak afnemen ten opzichte van de vergunde situatie (Wn-vergunning 14 juni 2017). Aangezien het wijzigingsplan niet meer ontwikkelingsruimte

⁴ Bijlage 6 bevat de uitgangspunten voor de emissieberekeningen, bijlage 7 de geurberekeningen zelf.

⁵ Eindnoot 11 van de Rav: 'Bij een huisvestingssysteem bij de hoofdcategorie kippen waar een overdekte uitloop aanwezig is, geldt de emissiefactor voor het huisvestingssysteem inclusief uitloop als de oppervlakte van de uitloop geen deel uitmaakt van het op grond van het Besluit houders van dieren vereiste leefoppervlak.'

biedt dan de vergunde situatie, kan een toename van stikstofdepositie op daarvoor gevoelige natuurgebieden worden uitgesloten.⁶

Effecten van het voornemen op beschermde soorten worden uitgesloten omdat het bedrijf niet in de omgeving van een beschermd natuurgebied ligt en er zich geen beschermde soorten in de omgeving bevinden. Deze conclusie is niet onwaarschijnlijk, maar het is niet duidelijk op grond van welke gegevens deze is getrokken. De Commissie adviseert om bij de besluitvorming over het wijzigingsplan aan te geven op basis van welke gegevens geconcludeerd kan worden dat effecten op beschermde soorten uitgesloten kunnen worden.

⁶ De Commissie merkt op dat in het MER, het ontwerp-wijzigingsplan en de Wn-vergunning verschillende hoeveelheden worden gehanteerd voor de maximale ammoniak emissie. Uit een nadere toelichting namens de initiatiefnemer blijkt dat in de toelichting op het wijzigingsplan een onjuiste hoeveelheid is genoemd. In de regels van het definitieve wijzigingsplan wordt dit gecorrigeerd.

BIJLAGE 1: Projectgegevens toetsing

Toetsing door de Commissie

De Commissie bestaat uit een werkgroep van deskundigen. Deze werkgroep beoordeelt of het MER de benodigde milieu-informatie bevat en of deze juist is. Als er informatie ontbreekt of onjuist is, beoordeelt de Commissie of zij die essentieel vindt. Dat is het geval als aanvullende informatie in haar ogen kan leiden tot andere afwegingen. Dan adviseert de Commissie de ontbrekende of gecorrigeerde informatie alsnog beschikbaar te stellen, voordat het besluit wordt genomen. Om zich goed op de hoogte te stellen van de situatie heeft de werkgroep het gebied bezocht waar milieugevolgen kunnen optreden. Meer informatie over de [Commissie](#) en over haar [werkwijze](#) vindt u op onze website.

Samenstelling van de werkgroep

Bij dit project bestaat de werkgroep uit:

ir. Jan Bakker

ir. Tilly Fast

drs. Pieter Jongejans (secretaris)

dr. Kees Linse (voorzitter)

ing. Marc Pijnenburg

Besluit waarvoor dit milieueffectrapport is opgesteld

Wijziging van het bestemmingsplan.

Waarom wordt hiervoor een milieueffectrapport opgesteld?

Voor activiteiten die grote milieugevolgen kunnen hebben, kan in Nederland een MER vereist zijn. De bijlagen C en D bij het Besluit milieueffectrapportage geven aan om welke [activiteiten](#) het gaat. Voor deze procedure gaat het in ieder geval om de activiteit D14, "intensieve veehouderij". Daarom is een plan-MER opgesteld.

Bevoegd gezag besluit

College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente West-Betuwe.

Initiatiefnemer besluit

Maatschap G.J. Lagerweij en A.C. Lagerweij-Speijer.

Heeft de Commissie ook zienswijzen en adviezen bij haar advies betrokken?

De Commissie heeft alle zienswijzen en adviezen gelezen die het bevoegd gezag tot en met 24 januari 2019 heeft toegestuurd. Ze heeft ze in haar advies verwerkt, voor zover relevant voor het MER.

Waar vind ik de stukken die de Commissie heeft beoordeeld?

U vindt de projectstukken die bij het advies zijn gebruikt, door op www.commissiemer.nl projectnummer [3368](#) in te vullen in het zoekvak.

Commissie voor de milieueffectrapportage
A. v. Schendelstraat 760
3511 MK Utrecht

t 030-2347666
e mer@eia.nl
w commissiemer.nl

